

Beretninger fra DSKM udvalg og arbejdsgrupper til generalforsamling 2017.

Dansk Institut for Ekstern Kvalitetssikring i Sundhedsvæsenet (DEKS): Ulrich Stab Jensen og Inge Panum er i 2016 udpeget af DSKM's bestyrelse til at deltage i DEKS Faglige Rådgivningsgruppe.

Af aktiviteter i 2016 har der været planlægning af og deltagelse som chair i den mikrobiologiske Session på DEKS brugermøde, der blev afholdt d. 28. og 29. september 2016 i Lokomotivværkstedet i København sammen med Nordisk LSB Kongres. Emner for sessionen var "brug af teknologi i undervisningen", "MALDI-TOF MS: Revolutionen fortsætter" og POC i Klinisk Mikrobiologi – "nu kører toget".
D. 4. oktober 2016: Deltagelse i 1. møde i DEKS faglige Rådgivningsgruppe.

Antifungal Susceptibility Testing Subcommittee (AFST), Maiken Cavling Arendrup

The AFST continued with their work on breakpoints and methods for antifungal agents. The AFST General Committee met once, in during ECCMID 2016, in Amsterdam. The AFST Steering Committee met twice for 1.5 day meetings and once during ECCMID. The structure of the AFST Steering Committee is described in detail in the EUCAST SOP 4.1 which can be found on the EUCAST website. Current members are Maiken Cavling Arendrup (chairman), Jesús Guinea (scientific secretary), Joseph Meletiadis (data coordinator), Johan Mouton (EUCAST Steering committee representative), Petr Hamal (national representative from the Check Republic) and Katrien Lagrou (national representative from Belgium).

Over the past year, the EUCAST AFST has worked intensely on evaluating azole screening agars in a blinded multicentre study and selecting appropriate QC strains for quality control of such plates. The results are promising and will be published during 2017. Moreover, spectrophotometer reading of Aspergillus microdilution trays have been evaluated and appear promising provided a 95% growth inhibition endpoint is adopted (Meletiadis J, Leth Mortensen K, Verweij PE, Mouton JW, Arendrup MC. Clin Microbiol Infect. 2017; 23(2):98-103. doi: 10.1016/j.cmi.2016.10.017). These tasks have been undertaken in attempt to render susceptibility testing of Aspergillus more suitable for routine testing given the fact thtát azole resistant strains are continuing to be reported in the environment across the globe.

In the past year the Posaconazole rational documents for Candida and Aspergillus has been reviewed as part of the regular review of EUCAST documents. A combined document has been created including new MIC data for less common Aspergillus and Candida species and for Cryptococcus.

In 2015, the "EUCAST Network Laboratories" has been formed as two separate loosely constructed networks of microbiology laboratories with particular expertise and training in EUCAST Antimicrobial Susceptibility Testing (AST) for bacteria and EUCAST Antifungal Susceptibility Testing (AFST) methods, respectively. EUCAST Network Laboratories are committed to help develop, validate and troubleshoot EUCAST AST/AFST methods and/or to help train and educate other laboratories in EUCAST methods. These laboratories will also play an important role in the development of improved methods and/or assist clinical breakpoint development by providing species-specific MIC datasets. Not all EUCAST Network laboratories will offer the same services or skills. Some may specialize in educating laboratory staff. Others may be specialized in tests on particular organisms, resistance mechanisms or in methodological development. For more information and for laboratories interested in participating, please visit The EUCAST AST Network Laboratories at the EUCAST.org website. Currently, 11 mycology laboratories have been adopted in the network and more are warmly welcomed.

Rapportering fra DSKM's Endokarditisarbejdsgruppen for året 2016 ved Claus Moser, Jens Jørgen Christensen pva arbejdsgruppen:

I 2016 udmærkede arbejdet med infektiøs endokarditis i klinisk mikrobiologisk regi sig på følgende måder: 1) Året begyndte med at NBV'en (National Kardiologisk Behandlingsvejledning) for infektiøs endokarditis blev gennemarbejdet og opgraderet, inklusive indgåelse af en del kompromitter. Selvom man på de enkelte afdelinger kan have sine forbehold for forskellige dele, synes vi der er tale om et godt vejledende dokument man med fordel kan tage udgangspunkt i. NBV'en har aktuelt gennemgået mindre justeringer for 2017. 2) Louise Hesselbjerg Rasmussen KMA, Slagelse forsvarede sin Ph.D "A pathogenicity study on Mitis group streptococci: Molecular and genomic characterization of Infective Endocarditis provoking strains" den 30. november 2016. Arbejdet vil også blive præsenteret ved årsmødet. 3) I 2016 fortsatte arbejdet omkring omfanget af infektiøs endokarditis med bakterier af HACEK gruppen – et arbejde der blev søsat af Niels Nørskov-Lauritsen KMA, Skejby. Arbejdet har foreløbig udmøntet sig i et manuskript indsendt mhp publikation. 4) POET studiet (Partial Oral Endocarditis Treatment) skrider sikkert frem og studiet forventes afsluttet i 2017. Status vil blive uddybet ved det næste nationale årsmøde for infektiøs endokarditis (se nedenfor). 5) Der er planlagt to endokarditisårsmøder i 2017 som vi kender til: a) Det 7. Nationale årsmøde om Infektiøs endokarditis, som afholdes den 4. april på Rigshospitalet (invitation er tidligere sendt rundt til medlemmerne). b) ISCVID (International Society for Cardiovascular Infectious Diseases) afholder sit videnskabeligt møde i Dublin 22.-24. juni 2017. Deadline for indsendelse af abstracts er 10. marts, ifølge deres hjemmeside.

Udvalget vedr. vaccinationsanbefalinger, malariaprofylakse mv., Jørgen Anders Lindholm Kurtzhals

Udvalget vedr. vaccinationsanbefalinger, malariaprofylakse mv., arbejder fortsat under ledelse af Peter Andersen på epidemiologisk afdeling, SSI. I årets løb har udvalget udført et grundigt arbejde med blandt andet omfattende revision af anbefalinger til malariaprofylakse og BCG vaccination. Disse anbefalinger vil blive offentliggjort i løbet af foråret 2017 og har især været drevet af Lasse Vestergaard og Søren Thybo. Undertegnede har desuden løbende bidraget til erfaringsopsamling og mindre revisioner. Udvalget spiller en stor rolle i forsøget på at skabe ensartet rådgivning i Danmark, og det er vigtigt, at DSKM fortsat er repræsenteret.

DSKM's arbejdsgruppe Yngre Mikrobiologer, Thomas Vognbjerg Sydenham

Yngre mikrobiologer (YM) afholdt ét fysisk møde i 2016. Her blev undertegnede valgt som formand, som efterfølger for Ulrich Stab Jensen. Arbejdsgruppen takker Ulrich for hans gode arbejde som formand for YM. Ved mødet indstillede YM ligeledes nye medlemmer til uddannelsesrådet samt til ansættelsesudvalget for Klinisk Mikrobiologi i region øst.

YM har igen arbejdet med rekruttering til specialet og har deltaget i karrieredagen (København) samt specialernes dag (Århus/Aalborg).

For femte år i træk arrangerede YM Uddannelsesdag for introlæger. Igen i år med gode evalueringer fra deltagerne.

Arbejdsgruppen fungerer som kontaktperson for uddannelsessøgende læger i klinisk mikrobiologi til bl.a. Trainee association of ESCMID (TEA) - en funktion, der hovedsageligt har bestået i videresendelse af e-mails fra TEA til yngre læger i specialet.

Årsberetning for 2016 fra MolNet - det molekylærbiologiske netværk under Dansk Selskab for Klinisk Mikrobiologi ved Marianne N. Skov

MolNet fungerer primært som et uformelt (email-baseret) forum, hvor man kan spørge hinanden om råd vedr. forskellige molekylærbiologiske problemstillinger, spørge til erfaringer med diverse kit,

efterlyse positivt prøvemateriale eller lignende. I løbet af 2016 blev der således udvekslet email om mere end 20 forskellige spørgsmål/problemer; lige fra spørgsmål om, hvilke podepinde der bør anvendes til GeneXpert, akut behov for lån af reagenser til BD max – og til udvesling af prøvemateriale og erfaringer.

Netværket har dog også andre aktiviteter; f.eks. har netværket både i 2014 og 2015 planlagt og afholdt PCR-kurser for bioanalytikere på kliniske mikrobiologiske afdelinger, hvilket betyder, at kurset tager udgangspunkt i PCR diagnostik inden for klinisk mikrobiologi. På kurset underviser molekylærbiologer fra en del af de deltagende KMA'er. Da det forlyder, at der atter er ved at være bioanalytikere nok til et nyt kursus er planen p.t. at afholde endnu et kursus i første halvdel af 2017.

I 2015 etablerede netværket en ad hoc arbejdsgruppe mhp. at få udarbejdet et udkast til validering/verificering af molekylærbiologiske undersøgelser med udgangspunkt i ISO 15189 standarden. I 2016 har denne arbejdsgruppe afholdt tre møder på KMA, Odense. Arbejdet fortsætter i 2017.

Beretning for NSCMID v Ulrik Justensen

Undertegnede har repræsenteret DSKM i NSCMIDs bestyrelse i november og december 2016. Der har i perioden ikke været nogen aktivitet. NSCMID 2016 mødet blev afholdt i Rovaniemi, Finland. I 2017 bliver mødet afholdt i Thorshavn på Færøerne (31. august til 3. september).

DANRES-M, formand og DSKMs repræsentant i NordicAST, Mikala Wang

DanresM har afholdt 4 møder i 2016 og har bestået af: Jurgita Samulionienė; Mikala Wang (formand); Ulrik Justesen (næstformand), Flemming Rosenkilde, Thøger Jensen, Esad Dzajic, Ming Cheng, Claus Østergaard, Turid Søndergaard; Bent Røder, Dennis Hansen, Pia Littauer, Barbara Holzkecht, Kristian Schønning, Niels Frimodt-Møller, Ute Wolff Sønksen, Kurt Fuursted, Henrik Hasman og Anette Hammerum.

Gruppen har i 2016 revideret screeningsvejledningerne for VRE og CPO samt behandlingsvejledningen for CPE infektioner. Disse reviderede vejledninger er publiceret på DSKMs hjemmeside. Herudover har gruppen afholdt 2 Danres møder.

NordicAST: DanresM har været repræsenteret af Ulrik Justesen (kasserer i NordicAST), Dennis Schrøder Hansen og Kurt Fuursted. Herudover er Mikala Wang associeret medlem og videnskabelig koordinator for NordicAST.

Arbejdet i NordicAST har bl.a. omhandlet udarbejdelse af en ny screeningsvejledning for carbapenemase-producerende Enterobacteriaceae (CPE), implementeringen af et CPE-studie, opdatering af NordicAST brydepunktstabel samt planlægning af den årlige workshop, som blev afholdt i maj 2016. Program samt præsentationer fra workshopen kan ses på www.nordicast.org.

DSKMs arbejdsgruppe om Carbapenemase-producerende Organismer (CPO), Mikala Wang

Udvalget for Carbapenemase-producerende Organismer blev nedsat af DSKM i 2015 med det formål at udarbejde et notat til DSKMs bestyrelse med faglige anbefalinger, der beskriver nødvendige tiltag dels for at kunne følge udviklingen i forekomsten af CPO samt for at holde forekomsten af CPO på et fortsat lavt niveau i Danmark.

CPO udvalget har afholdt 2 møder i 2016 og består af: David Fuglsang-Damgaard, Region Nord; Steen Lomborg og Mikala Wang (formand), Region Midt; Claus Østergaard og Anette Holm, Region Syd; Bent Røder, Region Sjælland; Dennis Hansen, Pia Littauer, Region Hovedstaden; Anne Kjerulf, CEI; Robert Skov, Referencelaboratoriet for Antibiotika Resistens; Anette Hammerum (sekretær), DanresM; Mette Detlefsen, Selskab for Hygiejnesygeplejesker.

Udvalget har udarbejdet det ovenfor beskrevne notat til DSKM. CPO-udvalgets notat er publiceret på DSKMs hjemmeside og er udgangspunkt for den kommende nationale CPO vejledning fra Sundhedsstyrelsen.

DSKMs arbejdsgruppe om NGS, Henrik Westh

DSKMs NGS arbejdsgruppe fik sit Kommissorium i 2015. H. Westh, M. Kemp og K. Fuursted planlægger møderne. Møderne er velbesøgte mellem 35-52 deltagere. I 2016 afholdtes et møde. NGS til virus (populations) undersøgelser afholdes 2.6..16. Møde nummer to blev flyttet fra december 2015 til januar 2016. Der planlægges 2-3 møder per år. Møderne er bygget op omkring indlæg fra deltagerne og der er god tid til diskussion. Møderne vil typisk have et tema bakteriegenomer, metagenomics eller virus. Men møder vel oftest indeholde indlæg fra flere temaer. I 2017 vil der i forbindelse med det planlagte møde mandag 12.6 være to keynote speakers. Dels Ed Feil, fra Bath UK og Martin Sikora fra Eske Willerslevs gruppe. Foruden deltagerne fra DSKM har vi haft deltagere fra KU Sund, DTU, USA og firmaer. Møderne er et oplagt sted at netværke.

Rapportering fra DSKM's arbejdsgruppe om MALDI TOF massespektrometri for året 2016 ved Jens Jørgen Christensen pva arbejdsgruppen.

Der har været afholdt 1 møde og været inviteret til netværksmøde arrangeret af KMA i Gøteborg. Ved mødet i juni (23.06) 2016 arbejdedes videre med "Validering og verifikation" (referat tilgængelige på DSKM's hjemmeside). Det påtænkte opfølgende møde oktober 2016 blev udskudt. Mødet i Gøteborg februar 2017 (06.-07.2017) var et netværksmøde omhandlende Klinisk mikrobiologisk diagnostik med massespektrometri (invitation og mødeprogram udsendt via DSKM). Fire afdelinger anvendende Bruker setup har været involveret i anvendelse af MALDI-TOF MS til typning.

DSKMs kontaktperson til Sundhedsdatastyrelsen vedr. Nationale Kort Navne (NKN) (til skærmsvisning af laboratorieinformation, bl.a. via sundhed.dk), Marianne Kragh Thomsen:

NKN for NPU-koder udarbejdes ud fra de sproglige og administrative retningslinjer, der i 2016 blev publiceret i en lettere revideret version udarbejdet i forbindelse med det årlige møde for NKN-kontaktpersoner fra de forskellige relevante selskaber, som jeg deltog i. Der foreligger stadig ønske om godkendelse af en del NKN på det mikrobiologiske område, der venter, og der kommer løbende nye ønsker, der skal arbejdes med og godkendes.

Virustaxonomi er en udfordring, og Sundhedsdatastyrelsen har netop for NPU-koder varslet en ensretning med International Committee of Taxonomy of Viruses (ICTV), hvilket f.eks. vil sige, at "Herpes simplexvirus" fremover i NPU-koder vil betegnes "Human alphaherpesvirus" på trods af, at man ved, at mange vil være stærkt utilfredse med en sådan opdatering. NKN skal først og fremmest være klinisk forståelige og kan fortsætte med at indeholde de virusnavne, der anvendes mest udbredt i Danmark. Spørgsmålet er, om man på et tidspunkt mere generelt skal følge trop med ICTV?

Det årlige møde om National kommunikation af laboratorieinformation afholdes den 1. marts 2017.

DSKMs arbejdsgruppe for tarmbakteriologisk diagnostik (TARMBAKT), Jørgen Engberg på vegne af Hanne Marie Holt, Lars Lemming, Anne Lester, Hans Linde Nielsen, Bente Olesen & Flemming Scheutz.

Arbejdsgruppen arrangerede juni 2016 et velbesøgt heldagsmøde på SSI om tarmbakteriologisk diagnostik, overvågning og udviklingsprojekter. Arbejdsgruppen afholdte flere netværksmøder i

løbet af 2016-17, og fastholder målsætning med et årligt heldagsmøde, åben for alle. Næste gang er juni 2017 på Slagelse Sygehus. Mødeemner opslås med selskabets hjemmeside.

DSKMs repræsentation i arbejdsgruppe under Sundhedsstyrelsen om National Klinisk Retningslinje (NKR) om antibiotika i forbindelse med tandlægebesøg, Forfattergruppe: Jørgen Engberg. Referencegruppe: Jens K. Møller.

Arbejdet er færdiggjort juni 2016 og NKR publikationen findes på SSTs hjemmeside.

I forlængelse af NKR litteraturgennemgangen er anbefalinger for antibiotikaterapi ved odontogene abscesser beskrevet i IRF Månedssblad nr. 9 (oktober 2016).

DSKMs repræsentanter i Antibiotikavejledningen, Promedicin.dk: Jørgen Engberg & Niels Frimodt-Møller (forfattere), Henrik C Schönheyder & Jens K. Møller (referenter), Henrik M. Friis (redaktør).

Vejledning opdateret og revideret.

Point-of-care udvalg ved Jan Gorm Lisby

DSKM har nedsat et udvalg vedrørende implementering af Point-of-Care i Klinisk Mikrobiologi.

DSKM har udarbejdet kommissorium og har udpeget undertegnede som formand. Udvalget har afholdt sit første møde den 15. november 2016 og vil ved næste møde d 10 marts 2017 diskutere 1ste udkast til guidelines. Alle Klinisk Mikrobiologiske afdelinger fraset Esbjerg har indmeldt deltagere til udvalget og disse deltagere er i øjeblikket i gang med at udarbejde udkast til guidelines ifølge kommissoriets beskrivelse. Udvalget mødes igen den 10. marts og igen efter sommerferien, og det forventes, at en skriftelig rapport foreligger i efteråret 2017.

Biofilmarbejdsgruppen under DSKM ved Thomas Bjarnsholt

Biofilm arbejdsgruppen afholdt i 2016 1 møde, den 15/6. Temaet på mødet var "Gene expression in Biofilm associated infections" og de 2 hovedforedragsholdere var Professor Marvin Whiteley fra Austin Texas og Lektor Trine Rolighed Thomsen fra Teknologisk Institut. Udover disse 2 foredrag præsenterede 3 PhD studerende også deres arbejde. Arrangementet blev afholdt hos Lektor Mette Burmølle på Science KU.